

บทคัดย่อ

การวิจัยฉบับนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาบทบาทและสถานะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ข้อดีและข้อเสียรวมทั้งผลกระทบจากการที่กำหนดให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้ง และเพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและผลกระทบทางลบที่เกิดขึ้น

การศึกษาพบว่า การกำหนดให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นกลางโดยกฎหมาย และมีบทลงโทษที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน จึงเป็นไปได้ยากที่จะเอื้อประโยชน์หรือช่วยเหลือกันทางใดทางหนึ่งเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง การปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเหมาะสมแล้ว เพราะว่า รู้ระเบียบ กฎหมาย ข้อกำหนดและยังรู้จักพื้นที่ตนเองและพื้นที่ข้างเคียง ซึ่งจะสามารถวิเคราะห์สถานการณ์และวางแผนในการบริหารจัดการเลือกตั้งท้องถิ่นได้ดี รวมทั้งจากการที่เป็นผู้บริหารสูงสุดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสั่งการเพื่อให้การดำเนินการเลือกตั้งท้องถิ่นบรรลุตามเป้าหมาย ปัญหาในการถูกมองว่าไม่เป็นกลางในการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่น เป็นเพียงปัญหาที่เกิดขึ้นจากเฉพาะบุคคลเฉพาะที่ เฉพาะแห่ง ไม่ใช่เกิดในทุกที่ทุกแห่ง ซึ่งสามารถแก้ไขได้ตามสถานการณ์และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น จึงเป็นเหตุผลและดุลพินิจของแต่ละบุคคลในการวางตัวให้เหมาะสมตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ศึกษาขอเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข 4 ด้าน ดังนี้

ด้านบุคคล บุคลากรที่จะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งควรได้รับการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างจิตสำนึกและให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเข้ามาเป็นพี่เลี้ยงให้กับผู้จัดการการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น

ด้านผู้สมัคร ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันในการเลือกตั้งอย่างเป็นธรรม ไม่มีการซื้อสิทธิ์ ไม่มีการขายเสียง หรือเอาเปรียบคู่ต่อสู้ เพื่อมุ่งหวังต่อผลที่จะได้รับการเลือกตั้งแต่เพียงอย่างเดียว

ด้านภาคราชการ ปรับเปลี่ยนทัศนคติของหน่วยราชการอื่น ๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้ร่วมเป็นภาคี สร้างความเข้าใจให้กับประชาชนในเรื่องประชาธิปไตยระดับท้องถิ่น โดยการณรงค์ให้ความรู้กับประชาชนทุกช่องทาง

ด้านประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดการเลือกตั้ง โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมดังนี้

1. ส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง รับทราบนโยบายของพรรคการเมืองที่สมัครเข้ารับการเลือกตั้ง รู้กระบวนการและขั้นตอนในการจัดการเลือกตั้ง
2. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบตัวผู้สมัครรับการเลือกตั้ง ตรวจสอบผู้ดำเนินการเลือกตั้ง และกระบวนการจัดการเลือกตั้ง